

แนวทางในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพลเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

Information and Communication Technology Administration Trends for
Being Learning Organization of Watchaichumpholunicipality
School ThungsongMunicipality Nakhon Si Thammarat

การุญ ปัญจะสุวรรณ*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาดะกาญจน์**

รองศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา เลิศไกร**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ความต้องการและแนวทางในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล เทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ในครั้งนี้ได้แก่ กลุ่มประชากร เป็นครู จำนวน 58 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 17 คน และนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล ได้มาจากการเปิดตารางแสดงจำนวน และกลุ่มตัวอย่างของเครื่องซีและมอร์แกน จำนวน 248 คนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับสภาพความต้องการและแนวทางในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบัน การบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2. ความต้องการในการบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล ผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก
3. แนวทางการบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล โดยสรุป ได้แก่ควรมีการจัดหาจัดสร้างสื่อ ICT ที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อการใช้งาน มีการปรับปรุงซ่อมบำรุงให้มีสภาพที่สมบูรณ์แก่การใช้งานตลอดเวลาส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกกลุ่มสาระได้ใช้สื่อ ICTในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเต็มประสิทธิภาพ ควรมีการพัฒนาบุคลากรด้าน ICT จัดระบบส่งเสริมการใช้งาน ICT แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินผลการใช้งาน เพื่อนำผลมาพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถคอมพิวเตอร์ ให้กับ ฝ่ายงานต่างๆ และทักษะในการใช้งาน ควรจัดหาอย่างเพียงพอกับความต้องการ และส่งเสริมการใช้งานและมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้งานเพื่อการบริหารและให้บริการอย่างต่อเนื่องรวมถึงควรให้ความสำคัญและเน้นย้ำการเลือกบริโภคสื่อที่ดีมีประโยชน์และควรนำไปบรรจุในหลักสูตรสถานศึกษาด้วย

คำสำคัญ : เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, องค์การแห่งการเรียนรู้

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

** ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

***กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Abstract

This research aims to investigate the conditions, needs and trends of the Information and Communication Technology administration for being learning organization of Watchaichumphol Municipality School Muang Tngsong municipality, Nakhon Si Thammarat Province. The participants in this study were composed of 58 teachers, 5 school administrators, 17 basic educational committee and students in Watchaichumphol municipality school which sample size by krejcie and Morgan's table measurement, there are 248 persons. The instruments for this research were questionnaire and interview focused on condition, need and trend of the information and communication technology administration for being learning organization.

The findings indicated that

1. The current states of the ICT administration for being learning organization by including as five aspects were in the high level.
2. The needs of the ICT administration for being learning organization as five aspects were in the high level.
3. The trends of the ICT administration for being learning organization were as follows : the school show to provide, improve and maintain information technology and ICT system regular working, to promote all groups for applying ICT in learning development of students as effectiveness, there should develop personal on ICT to provide the systematic promotion for personal as regularly working, to evaluate the feedback for develop the personal's ability on computer competency for variety of sections and skill for working there must be enough with their needs, to promote for working and monitoring control, follow up on working for administration and continuously including teachers should be emphasized and make importance on useful media and there should be added in the school course.

Key words: Information and Communication Technology, Learning Organization

บทนำ

การจัดการศึกษาในปัจจุบันเป็นการจัดการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ ทั้งเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ คิดเป็น คิดชอบ ทำเป็น ทำชอบและแก้ปัญหาต่างๆ ที่ท้าทายได้อย่างเหมาะสม และในปี

2558 ประเทศไทยจะก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งนอกจากความสำคัญทางด้านภาษาแล้ว ICT ก็มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการศึกษาในมิติต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการใช้ชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพในสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและสามารถก้าวสู่ความเป็นสากล กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดในการขับเคลื่อน

และเตรียมการ เพื่อสร้างและพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยให้มีความรู้ใน 3 ด้าน คือ ทักษะทางภาษา ทักษะทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะวิชาชีพ มีการนำ ICT มาใช้เพื่อพัฒนาระบบการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ทั้งระดับท้องถิ่นและทางไกล เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของโอกาสทางการศึกษา จึงควรมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ โดยคำนึงถึงปัญหาและความต้องการทางการศึกษา เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ รวมทั้งยังช่วยสร้างบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการระหว่างกัน นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือให้การศึกษาร่วมกันได้ แม้จะอยู่ต่างสถานที่กันได้รอบโลก (กมลวิทย์ โสภิกุล 2545:147)

พระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 9 ว่าด้วยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา นั้น ได้กำหนดให้มีการนำสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาใช้ ในการเรียนการสอน เพื่อคุณภาพและประสิทธิภาพ ผู้เรียนได้พัฒนาขีดความสามารถ ให้มีความรู้และทักษะเพียงพอในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยการนำเอาวิทยาการทางด้าน ICT เข้ามาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ :2545)

จากการศึกษาสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน ปฏิรูปการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้บริหารและครูยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โรงเรียนยังขาดงบประมาณในการดำเนินการ ไม่มีโครงสร้าง

การดำเนินงานด้านนี้ ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ (ยงยุทธ์ ศรีสุขใส: 2546) และจากการศึกษาสภาพปัญหาการนำ ICT เพื่อการเรียนรู้มาใช้ในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่า ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญมีสาเหตุมาจากปัจจัยเบื้องต้น ได้แก่ การขาดแคลนงบประมาณในการจัดซื้อและบำรุงรักษาทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การขาดซอฟต์แวร์ในการใช้งานที่เหมาะสม (ธันวา อ่วมมณี: 2548)

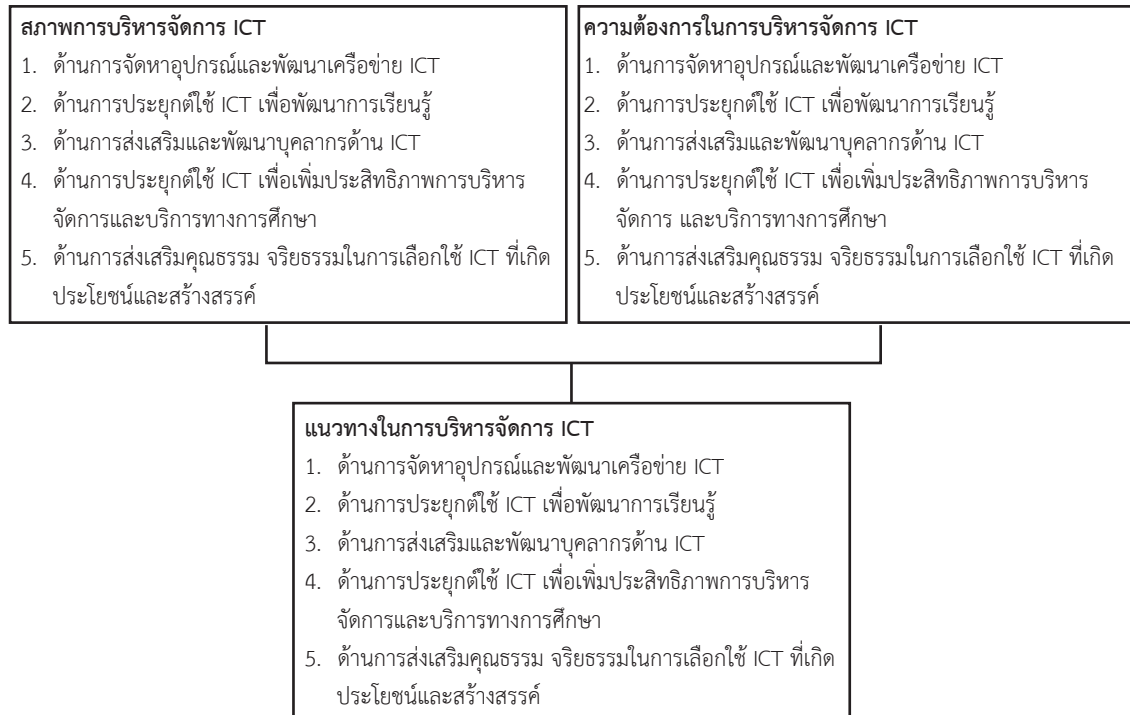
ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหาร ICT ความต้องการของครู ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียน ในการบริหาร ICT และแนวทางในการบริหาร ICT ของโรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ผลที่ได้จากการวิจัย ในครั้งนี้ คาดว่าสถานศึกษาจะได้แนวทางในการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับหลักการและบทบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาล วัดชัยชุมพลเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาความต้องการในการบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล เทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพลเทศบาลเมืองทุ่งสง
จังหวัดนครศรีธรรมราช

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ครู จำนวน 58 คน ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 17 คน และนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล จำนวน 703 คน แบ่งเป็น นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 233 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 235 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 235 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 58 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน และ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 17 คน ได้มาจากการสุ่มแบบง่ายของประชากรทั้งหมด ส่วน

นักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล ได้มาจากการเปิดตารางแสดงจำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) จำนวน 248 คน เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 82 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 83 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 83 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 4 ฉบับเป็นแบบสอบถามสำหรับครู ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 ฉบับ และเป็นแบบสอบถามของนักเรียน 1 ฉบับ และ แบบสัมภาษณ์ สำหรับครู ผู้บริหารสถาน

ศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 ฉบับ และเป็นแบบสัมภาษณ์ของนักเรียน 1 ฉบับ ดังนี้

1. แบบสอบถามสำหรับครู ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะแบบสำรวจรายการ (Check – list) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย เพศ และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็น องค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพลเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งออกเป็น 5 ด้าน โดยลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดอัตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพลเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ครอบคลุมทั้ง 5 ด้าน

2. แบบสอบถามสำหรับนักเรียน

แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะแบบสำรวจรายการ (Check – list) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย เพศ ระดับชั้นและข้อมูลการมีคอมพิวเตอร์ที่บ้าน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการปัจจุบัน และความต้องการในการบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพลเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งออก

เป็น 2 ด้าน คือ ด้านการประยุกต์ใช้ ICT เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการเลือกใช้ ICT ที่เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ โดยลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดอัตราส่วนประมาณค่า(Rating scale)5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ / ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพลเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งออกเป็น 2 ด้าน

3. การสัมภาษณ์

เป็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางในการบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพลเทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยสร้างแนวคำถามขึ้นโดยตั้งประเด็นจากคำตอบที่ได้จากแบบสอบถาม แนวคำถามจะสัมภาษณ์ในประเด็นหลัก 5 ประเด็น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

1.1 แบบประเมินการดำเนินงานการบริหารจัดการ ICT วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งมีแบบสอบถามสองฉบับ เป็นแบบสอบถามสำหรับครู ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 1 ฉบับ แบบสอบถามสำหรับนักเรียน 1 ฉบับ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพดำเนินการดังนี้

2.1 วิเคราะห์แยกประเภทในแต่ละประเด็นเป็นหมวดหมู่ตามกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ แทนนิยามศัพท์เฉพาะ แยกข้อมูลที่ไม่มีความหมายและไม่เกี่ยวข้องออก

2.2 สรุปสาระสำคัญของข้อมูลรายละเอียดแต่ละประเด็น โดยการบรรยายสภาพของข้อมูลคุณภาพ

สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ สรุปได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน การบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล เทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (สำหรับครู ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน) สรุปได้ว่าสภาพปัจจุบัน การบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การปฏิบัติการบริหารจัดการ ICT ที่อยู่ในระดับมากที่สุด มีเพียงด้านเดียว ได้แก่ ด้านการประยุกต์ใช้ ICT เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการบริการทางการศึกษา และมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับ ดังนี้ ด้านการประยุกต์ใช้ ICT เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้าน ICT และด้านการจัดหาอุปกรณ์และพัฒนาเครือข่าย ICT

1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (สำหรับนักเรียน) วิเคราะห์ข้อมูลเพียง 2 ด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนเท่านั้น พบว่ามีการดำเนินการอยู่ในระดับมากทั้ง 2 ด้าน เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย 2 ลำดับ คือ ด้านการประยุกต์ใช้ ICT เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการเลือกใช้ ICT ที่เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ความต้องการในการบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล เทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (สำหรับครู ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน) สรุปได้ว่าความต้องการในการบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล เมื่อพิจารณา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับ พบว่า ด้านการประยุกต์ใช้ ICT เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และการบริหารทางการศึกษามีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านการจัดหาอุปกรณ์และพัฒนาเครือข่าย ICT และด้านการประยุกต์ใช้ ICT เพื่อพัฒนาการเรียนรู้มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม (สำหรับนักเรียน) วิเคราะห์ข้อมูลเพียง 2 ด้านที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนเท่านั้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย 2 ลำดับ พบว่า ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในการเลือกใช้ ICT ที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์มีการดำเนินการสูงสุด รองลงมาคือด้านการประยุกต์ใช้ ICT เพื่อพัฒนาการเรียนรู้มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ เรื่องสภาพปัจจุบัน ความต้องการ และแนวทางการบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล เทศบาลเมืองทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจาก

แบบสัมภาษณ์ (สำหรับครู ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน) สรุปได้ว่า สภาพปัจจุบัน ความต้องการ และแนวทางการบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ด้านการจัดหาอุปกรณ์และพัฒนาเครือข่าย ICT นั้น ครู ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีส่วนร่วมในการจัดหา จัดสร้างโดยระดมความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดหาพัฒนา ICT ทั้งการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ให้มีความเพียงพอต่อการปรับปรุงห้อง ICT ให้เหมาะสมแก่การใช้งาน ด้านการประยุกต์ใช้ ICT เพื่อพัฒนาการเรียนรู้เห็นความสำคัญของการใช้ ICT ต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดวิธีการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ในการจัดการเรียนการสอน ส่วนด้านการใช้ ICT เพื่อการบริหารจัดการและการบริการทางการศึกษา ได้มีการนำ ICT มาใช้ในงานบริหารในทุกฝ่ายงาน แต่การนำมาใช้มีความแตกต่างกันไปตามลักษณะงาน ความรู้ ความสามารถของผู้รับผิดชอบงาน สำหรับด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ICT ได้มีการส่งเสริมการพัฒนาบุคลากร มีแผนงานทางการที่ชัดเจน รูปแบบการพัฒนาที่มีความเหมาะสมเพราะบุคลากรสามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้มาสู่การพัฒนางานได้จริงส่วนด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการเลือกใช้ ICT ที่เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ เห็นว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะในยุคปัจจุบันความก้าวหน้าทาง ICT เป็นไปอย่างรวดเร็วจนบางครั้งผู้ปกครองและครู ตามไม่ทันการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น สถานศึกษาควรจัดด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในการเลือกใช้ ICT ที่เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ ควรให้มีบรรจุไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาด้วย

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ สำหรับนักเรียนสัมภาษณ์เพียง 2 ด้าน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน คือ ด้านการประยุกต์ใช้ ICT เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการเลือกใช้ ICT ที่เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ สรุปได้ว่า ด้านการประยุกต์ใช้ ICT เพื่อพัฒนาการเรียนรู้สถานศึกษาให้การส่งเสริมสนับสนุน ความสามารถเกี่ยวกับทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ และส่งเสริมให้นักเรียนใช้อินเตอร์เน็ต ในการสืบค้นข้อมูล เรียนรู้การใช้โปรแกรมนำเสนอข้อมูล และเปิดรายวิชาสาระเพิ่มเติมคอมพิวเตอร์ ผู้เรียนเองมีความคิดเห็นว่าด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการเลือกใช้ ICT ที่เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน การบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล ระดับการดำเนินการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นผลมาจาก

1.1 ด้านการประยุกต์ใช้ ICT เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการและการบริการทางการศึกษา พบว่า สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญในด้านนี้อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษานำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการปฏิบัติงานและพัฒนางานวิชาการมากที่สุด อีกทั้งมีแผนการใช้ ICT เพื่อ การบริหารจัดการและการบริการทางการศึกษา มีการส่งเสริมให้บุคลากรนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กาญจนา ภู่วรรณ (2553) ที่ได้ศึกษาการใช้และสภาพปัญหาการใช้ไมโคร

คอมพิวเตอร์ในการบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า มีการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ในงานบริหารงานวิชาการมากที่สุด รองลงมา คือ การบริหารงานการเงิน งานธุรการ อาคารสถานที่

1.2 ด้านการประยุกต์ใช้ ICT เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ พบว่า สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญในด้านนี้อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถานศึกษาได้กำหนดนโยบาย มาตรฐาน มาตรการด้าน ICT มีการส่งเสริม ปรับปรุงพัฒนา วิเคราะห์หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยีที่มีความเหมาะสมต่อการพัฒนานักเรียน

1.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากร ICT พบว่า อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรด้าน ICT อย่างต่อเนื่อง มีแผนการพัฒนาบุคลากรด้าน ICT อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของทะนงชัย เจริญรัตน์ (2539) ที่ได้ศึกษาสภาพการใช้ปัญหาและแนวทางพัฒนาการใช้คอมพิวเตอร์ในการกิจของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม พบว่าโรงเรียนได้กำหนดและวางแผนพัฒนาบุคลากรผู้รับผิดชอบงานด้านคอมพิวเตอร์ โดยการส่งเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่อง

1.4 ด้านการจัดหาอุปกรณ์และพัฒนาเครือข่าย ICT พบว่า สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญในภาพรวมด้านนี้อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะสถานศึกษาจัดทำแผนด้านการจัดหาอุปกรณ์และพัฒนาเครือข่าย ICT ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ยิลมาซาอารี (Yilmazari) (2543) ได้ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานปัญหาและความต้องการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ได้จัดให้มีบุคลากรที่ทำหน้าที่จัดระบบสารสนเทศ โดยเฉพาะ จัดงบประมาณด้านวัสดุ ครุภัณฑ์และอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ไม่เพียงพอ

1.5 ด้านการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการเลือกใช้ ICT มีผลการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยี และผู้เรียนสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ง่าย ทำให้การตัดสินใจเลือกใช้สื่อ ICT เป็นไปอย่างเสรี หากผู้เรียนไม่ได้รับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในการเลือกใช้ ICT ย่อมส่งผลเสียต่อผู้เรียน ดังนั้นควรนำไปบรรจุในหลักสูตรสถานศึกษาด้วย

2. ผลการศึกษาความต้องการในการบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพล โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการประยุกต์ใช้ ICT เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการบริหารทางการศึกษา และระดับมาก 4 ด้าน คือ ด้านการจัดหาอุปกรณ์และพัฒนาเครือข่าย ICT ด้านการประยุกต์ใช้ ICT เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรทางด้าน ICT ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในการเลือกใช้ ICT ที่เป็นประโยชน์และสร้างสรรค์ ตามลำดับ

3. ผลการศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการ ICT เพื่อเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพลพบว่า

3.1 ด้านการจัดหาอุปกรณ์และพัฒนาเครือข่าย ICT ควรมีการจัดหาจัดสร้างสื่อ ICT ที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อการใช้งาน มีการปรับปรุงซ่อมบำรุงเทคโนโลยีสารสนเทศให้

มีสภาพที่สมบูรณ์แก่การใช้งานตลอดเวลา

3.2 ด้านการใช้ ICT เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ควรประสานงานกับชุมชน หน่วยงาน หรือองค์กรในการจัดหาสื่อ ICT ให้เพียงพอต่อการใช้งานในด้านการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกกลุ่มสาระได้ใช้สื่อ ICT ในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเต็มประสิทธิภาพ และมีการประเมินผลการใช้เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการ

3.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้าน ICT ควรมีการพัฒนาบุคลากรด้าน ICT จัดระบบส่งเสริมการใช้งาน ICT แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่อง มีการประเมินผลการใช้งานเพื่อนำผลมาพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ

3.4 ด้านการใช้ ICT เพื่อการบริหารทางการศึกษา ควรจัดหาคอมพิวเตอร์ให้กับฝ่ายงานต่างๆ อย่างเพียงพอกับความต้องการ และส่งเสริมการใช้งานและมีการนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้งานเพื่อการบริหารและให้บริการอย่างต่อเนื่อง

3.5 ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในการเลือกใช้ ICT ที่เกิดประโยชน์ และสร้างสรรค์ควรให้ความสำคัญและเน้นย้ำ การเลือกบริโภคสื่อที่ดีมีประโยชน์และควรนำไปบรรจุในหลักสูตรสถานศึกษาด้วย

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ประการ คือ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 การจัดหาอุปกรณ์และพัฒนาเครือข่าย ICT พบว่า มีการจัดระบบการส่งเสริมการใช้งานโดยกำหนดผู้รับผิดชอบ แต่ยังขาดแคลนสื่อ และการบำรุงรักษา ICT เพื่อการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จึงควรมีการจัดหา

จัดสร้างสื่อ ICT ที่มีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อการใช้งาน มีการปรับปรุงซ่อมบำรุงอย่างสม่ำเสมอ

1.2 การใช้ ICT เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน พบว่าผู้เกี่ยวข้องเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็น แต่สื่อ ICT ยังไม่เพียงพอ ควรส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกกลุ่มสาระได้ใช้สื่อ ICT ในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเต็มประสิทธิภาพ และมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

1.3 การส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้าน ICT พบว่า สถานศึกษาให้ความสำคัญในด้านนี้ในระดับมาก แต่บุคลากรบางส่วนยังขาดความตระหนักในความสำคัญ จึงขอเสนอแนะให้มีการพัฒนาบุคลากรด้าน ICT จัดระบบส่งเสริมการใช้งาน และมีการประเมินผลการใช้งานอย่างต่อเนื่อง

1.4 การใช้ ICT เพื่อการบริหารและบริการทางการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาเห็นถึงความสำคัญและมีการส่งเสริมการนำ ICT มาใช้งาน แต่คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานฝ่ายงานต่างๆ ยังไม่เพียงพอกับความความต้องการ ดังนั้นจึงเสนอแนะให้มีการจัดหาคอมพิวเตอร์ในการบริหารงานฝ่ายงานต่างๆ อย่างเพียงพอ และให้มีการนิเทศการใช้งานอย่างต่อเนื่อง

1.5 ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในการเลือกใช้ ICT ที่เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ควรให้ความสำคัญและเน้นย้ำด้านนี้ให้มากยิ่งขึ้นเลือกบริโภคสื่อที่ดีมีประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหาร ICT ในด้านต่างๆ ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาสถานศึกษาทั้งระบบต่อไป

- 2.2 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของ ชุมชนในการพัฒนา ICT ของโรงเรียนเทศบาล วัดชัยชุมพล เรื่องการบริหาร ICT ของโรงเรียนเทศบาลวัดชัยชุมพลในประเด็นที่มีสภาพการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุดของแต่ละด้านเพื่อหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาเพิ่มเติม
- 2.3 ควรมีการทำวิจัยเชิงคุณภาพ

บรรณานุกรม

- กมลทิพย์ โสภิกุล. (2545). การเรียนการสอนในสังคมยุคใหม่ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับ หลักสูตรอุดมศึกษาในรูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืน. วารสาร สอ. ประเทศไทย, 5(2), 139 – 154.
- กรมวิชาการ. (2542). การศึกษาประสิทธิภาพการใช้คอมพิวเตอร์ในเรื่องการสื่อสารทางการเรียน. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กาญจนา ภู่วรรณ. (2534). การใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จักรพงษ์ นิ่มตรง. (2544). กระบวนการบริหารเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 7.
- ทองชัย เจริญรัตน์. (2539). สภาพการใช้ปัญหาและแนวทางการใช้คอมพิวเตอร์ในการกิจของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธัญญา อ่วมมณี. (2548). การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ยงยุทธ์ ศรีสุขใส. (2546). การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนปฏิรูปศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). เราจะใช้ ICT เพื่อการสนับสนุนการพัฒนาการเรียนรู้ในโรงเรียนได้อย่างไร? กรุงเทพมหานคร : บริษัท พิมพ์ดีดการพิมพ์ จำกัด.
- อรทัย มีชนะ. (2544). การปฏิบัติงานระบบข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนวัดพระมหาธาตุ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- Yilmazari. (2543). การศึกษาสภาพการปฏิบัติงาน ปัญหาและความต้องการในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.